

Տարեկան գինն է 6 Արծաթ Մեկնիկի.
Վեցամսեայ 3 1/2 „ „ „
Մեկ ծանուցումը տողին 2 դուրով է
Ստորագրութիւնները կանխիկ են:
Ստորագրութիւնները ամեն ամսայ 1 ինչ եւ
4 ծից կըստին :

Դարս երբայիք լրագրութեան համար
ծախքը առնուիք վրայ է:
Լրագրոյս վերաբերեալ համայն կամ օր եւ
իշտ գրութիւն Խմբագրին պիտի ուղ-
ղուի. եւ ասոնց համար ծախքը լրագր-
ութեան վրայ է:

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 2 ՄԱՅԻՍ

Ա. Ա. Ա. Ա. Ա.

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՏՄԱՆՈՒՑՈՒՄ

Քաղաքական ժողովոյ որոշմամբ յառա-
ջիկայ ուրբաթ օրը ժամը չորսին Բնդհանուր
ժողով պիտի գումարուի Ղալաթիոյ Ս. Լուս-
տաւորիչ եկեղեցին, հետեւեալ խնդրոց կար-
գադրութեանը համար, որք են.

Ա. Բնդհանուր արդի խնդիրը: Արդէն
Քաղաքական ժողովոյ կողմէն կազմուած
Յանձնաժողովին տեղեկագիրը քանի մը մանր
դիտողութեամբ ընդունուած ըլլալով նոյնը
պիտի ներկայացուի Բնդհանուր ժողովոյ ու-
շադրութեան, եւ Քաղաքական ժողովն ալ
այս մասին իր դիտողութիւնները յայտնի անդ
պիտի բացատրէ:

Բ. Քաղաքական ժողովին վիճակը: Քա-
ղաքական ժողովոյ կազմութեան 'ի վեր' վը-
սեմ. Ալաթ ոսեան Գրիգոր եւ Մինասեան Մի-
նաս Էֆէնտիպեան մատուցած հրաժարակա-
նը ընդունելու պարտաւորուած էր Քաղաքա-
կան ժողովը: Այս օրերս ալ վսեմ. Երաման
Գեորգ պէյն ու Սարգիսեան Երաման իւր
էֆէնտիպի կրկին հրաժարական մատուցին:
Քաղաքական ժողովն այս իր արդի վիճակը եւ
վերջին հրաժարողաց հրաժարականին որո-
շումը Բնդհանուր ժողովին պիտի ներկայացնէ:
Գ. Աղգային դատարարութեան խնդ-
րը: Քաղաքական ժողովն այս մասին պէտք
եղած կարգադրութիւններն ընդէն առաջ
Բնդհանուր ժողովին մէջ վճռոյն կը կարօտի
այնպիսի սկզբունք մը համար, որ կեդրոնական
եւ փաղական Վարչութեանց մէջ եղած յա-
րաբերութեանց կը պատկանի:

Արդէն Բ. Գուման պէտք եղած հրամանա-
գիրն առնուած է այս դումարման համար:

2 մայիս 1864.

Ի Պատրիարքարանի Հայոյ

Կ. Պօլս

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՀԱՌԱՐԱՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 6 մայիս.

«Խորհրդարանին մէջ եղած պաշտո-
նական յայտարարութեան մը կը հա-
կըցուի թէ Պալէթի ծովն անդղիական
նաւախումը զրկելու խօսքն անհիմն է:

«Աւարտից կառավարութեան ասպա-
հովութիւն տուաւ թէ հիւսիսային ծովը
գաղտնի աւստրիական նաւախումքն ուրիշ
հրահանգ առած չէ, եթէ ոչ Գերմանիոյ
փաճառականութիւնը պաշտօնական եւ ծո-
վային կրական պաշտօնական մը հաստատու-
թիւնն արգելու:

«Ենթոյն Պանքան դրամադրողն հա-
պարհին ինքի հանց:

«Գերմանացիները երկուշաբթի օր-
ուան ձգուեցաւ:

«Ենթոյն լրագրողներն այս ժողո-
վին բարի արգելք մ' ունենալուն վրայ
կը տարակուսին, եւ կըսեն թէ պէտք է
բողոքովն եւ ձգուի, եւ այն ատեն Ենթ-
ոյն գործելու ազատութիւն կունենայ:

Լոնտոն 6 մայիս.

«Այլ յուսացուի որ չեզոք, տեղու-
թեանց զինադադարի մասին բրաժ առա-
ջարկութիւնը պիտի ընդունուի:

Լոնտոն 9 մայիս.

«Գերմանացիները այս օրուան նրա-

տին մէջ միտարարութեամբ որոշեց որ երկու
պատերազմող կողմերը մէկ ամիս թիշա-
մութիւնները դադարեցնեն:

«Այս պայմանագրովն մէջ երկու
կողմն իրենց ներկայ զինուորական գրից
մէջ պիտի նշան. բայց ծովային պաշարու-
մը պիտի վերնայ:

«Գերմանական կառավարութիւնն
ըր պատրաստ էին Ժիւլիանոյ պարզե-
լու, եթէ Տանիմարացիք ալ Եւրէն կըզ-
ղեն ձգելն. բայց Տանիմարացի վերջիշեալ
կարգադրութիւնն աւելի լաւ համարեց:

«Գերմանացիները հինգշաբթի օրը
նորէն պիտի դուստրուի:

Փարիզ 10 մայիս.

«Երեկ գերմանացիները միաձայն
հաւանութեամբ որոշեց որ մայիս 9-ին ըս-
կըսեալ մէկ ամիս թիշաւութիւնները դադ-
րեն: Ծովային պաշարումը վերջաւ:

Հելսինկին 10 մայիս.

«Աւստրիական երկու Ֆրգաթներն
Բրուսիական երեք թիւերով թափախելով շոգե-
նաւ Տանիմարացիք երեք Ֆրգաթներն
ըր հետ սաստիկապէս կռուեցան:

«Աւստրիացիք Էփրաթիկէի ֆրե-
գաթները կործնուցին:

Լոնտոն գումարուած տասն եւ չորս
քաղաքագիտաց խորհրդակցութիւնը վեր-
ջապէս արգելք մ' ունեցաւ: Երկու պա-
տերազմող կողմերն համաձայն թիշաւու-
թիւնները մէկ ամիս դադարեցնելու թէ
ծովու եւ թէ ցամաքի վրայ, իւրաքանչիւ-
րն իր ներկայ գիւրը պահելով: Տանի-
մարացիք ալ Պալէթիի գերմանական նաւա-
հանդիսներուն պաշարումը պիտի վեր-
ցնեն:

Այս նախորդ կարգադրութիւնը գեր-
մանացիները համար յաջող քաղաքական
մէք սահմանումը: Երկու պաշարող
կողմն ինքեւ ամիս մը նոյն կը մը
նաւ եւ գերմանացիները գործն աւելի
չեն ծանրացնեն նորանոր դժուարու-
թիւններով: Գործնք պատերազմին շարու-
նակութիւնն հարկաւ իր հետ կը բերէր,
եւ զինուց փոփոխելի յաջողութեան եւ
ուրիշ անակնկալ դէպքերու բերաններով
նորանոր յոյսերու կամ պահանջմանց
դուռ կընար բանալ մէկ կամ միւս կող-
ման համար, եւ ինչպէս որ աւելի հա-
ւանական է, Տանիմարացիք վեհանա-
ւելի կընար ծանրացնեն:

Գերմանացիները այս որոշման լուրն
հեռագրով հասած ըլլալով մեղ, Եւրո-
պական վերջին լրագրաց բերած տեղեկու-
թիւններէն նոր է: Հետեւեալ գերմա-
նացիները գործոյն ու ընդացքին վրայ
յիշեալ լրագրաց մէջ հրատարակուած բո-
լոր լուրերը կարծիքներն ու խորհրդածու-
թիւններն իրենց արժեքը կորսնցուցած
աւերաբարձութիւններ են մեղ համար:

Պատերազմին կեդրոնէն եկած լու-
րերն ալ բնականաբար զինադադարման
հաստատուելէն հին են, եւ ասոնց մէջ վեր-
ջին եւ նշանակութեան արժանի է Հե-
լսինկին միտ եղած նաւախումքը որուն
մէջ Աւստրիացիք յաղթուելով պտու-

տակաւոր Ֆրգաթներն մը կորուստի են:

Այս նաւախումքը Տանիմարացի
ծովու վրայ զօրաւ որ եւ յաջողակ ըլլալուն
նոր պաշտպան մ' է, եւ Գերմանական տե-
րութեանց իրաւանցութեան նպէտով, կերե-
ւի թէ Տանիմարացիք շատ վնաս հա-
սուցեր են Գերմանացիք աւերական
նաւերուն: Կանգն Ժիւլիանոյ գրաւող
գաղանկից ընդհանուր հրամանատար
Ալաթիէլ մարշալաքը երկրին բնակչացը
վրայ 650000 թաւեր տուրք ձգել է իւրեւ
հատուցում ծովու վրայ վնաս կրող գերմա-
նացի սեւապետաց եւ փաճառականաց, միան
գամին յայտարարութիւն ըրեր է որ եթէ
Տանիմարացիք գերմանացիք փաճառա-
կաններուն վնաս հասցնեն շարունակեն,
Ժիւլիանոյ բնակչաց վրայ ձգուած տուր-
քն ալ նոյն չափով պիտի աւելնայ:

Աւստրիական Տանիմարացիք ծովու վր-
այ վաւարածներն զամբի վրայ բազմա-
պատիկ առեւելու դժբաղդ վիճակին մէջ
են:

Ալէքսիէն եկած վերջին լուրերը կը
ճանուցանեն թէ ապստամբներ նահանգ-
ներ չորս կործնէ զինուորական շրջանակի
մը մէջ պաշարութեամբ ապստամբութեան
ճաւաղմն արգելու է: Հետեւեալ
ապստամբութիւնն արդէն զսպուած կը
համարեն:

Թունուէն եկած վերջին լուրերը
խիտ խառնաշփոթ են:

Ապստամբութեան գլխաւոր պատ-
ճառները ինչպէս նախորդեց թուով ալ
ճանուցած ենք, զիւրհարի տուրքն աւ-
ելնայ եւ նոր հաստատուած քաղաքա-
կան օրէնքներն են կըսուէր: Փաշան ալ
ապստամբութիւնը հանդարտեցնելու հա-
մար գլխահարի տուրքը 765 32 դուրու-
շ իջուցեր եւ նորահաստատ օրէնքներն
ալ վերացեր էր: Բայց կերեւի որ տարա-
տամբներն այս գիշումներով գոհ չեն ե-
ղած: Մեկնային հեռագրով լուր կու-
տան թէ ապստամբութիւնն ընդհանրա-
ցեր է երկրին մէջ: Քաշան հազար աղու-
տամբներու բանակ մը մայրաքաղաքին գա-
ւառաց հետ ունեցած հաղորդակցու-
թիւնները կարեն Եւրոպացի պատրաստմ-
ները Բրիտանական անուն ամբողջ քաղաքն ա-
ռեր են, Բրիտանական կառավարչին
սպաններ են, եւ Սուսա ու Սանաթքո
անուն երկու ծովեղերեաց քաղաքացի վրայ
կը քալին երկր:

Գաղղիական Մոնթիէտ լրագիրն ալ
կը ճանուցանէ թէ ապստամբները նոր
պէյ մը գրել են, որ Թէսթուր քաղա-
քը կը գտնուի եղեր քառասուն հազար
ապստամբ զօրքով: Արտուի նաւ թէ ա-
պստամբները Եւրոպացի չեն գալիք եւ
զէր:

Ենթոյն կողմից պաշտօնեաց Պ.
Ալաթիէլն ներկայ տարւոյս Ենթոյն գան-
ձուն երկամից հաշուելիքը խորհրդա-
րանին ներկայացնելով չափազանց գո-
հութիւն պատճառեց ոչ միայն խորհր-
դարանին անդամաց, այլ եւ համարէն անդ-
ղիական ազգին:

Գանձուն հասցիքը 2 միլիոն 570 հա-
զար անդղիական լիւրա աւելի է ծախքէն:

Այսպիսի մեծադուրս յաւելուած մը
գո'նէ այս դարուն մէջ տեսնուած ու-
րուած բան չէր Ենթոյն մէջ: Պ. Ալաթու-
թիւն այս մեծադուրս յաւելուածով շա-
քարի, անշուք եկամտից եւ հրեհէն ա-
պահովութեան ընկերութիւններուն վրայ
գրուած տուրքերը նուազեցնելու առաջար-
կեց: Խորհրդարանն ալ մեծ հաճութեամբ
ընդունեց:

Ենթոյն լրագիրն Ենթոյն լրագիրն այս
լուրերը տալէ ետեւ կըսէ թէ Պ. Ալաթու-
թիւնն այս երկու տարուան մէջ բրաժ եւ
միտական բարեկարգութիւններով Ենթ-
ոյն ամենէն ակնաւոր անուստագիտաց կար-
գը պատեւելու արժանի է:

Գաղղիական Մոնթիէտ լրագիրը
մայիս 4 թուով լուր կուտայ թէ Պ.
Եւրոպացի կայսրը Տարնի գերմանա-
րան հանդիսաւոր ընդունելութիւն մ'ը-
նելով, անոնց ըրած աստիճանութեան
հետեւեալ պատասխանը տուեր է:

«Ենթոյն եւ Տարնի աշխարհ-
հակա կայսրէն, որ գաղափարութեանց
գործադրութեան դժուարութիւններուն
եւ դադողացի պաշտօնակալի մը կենաց դեմ
եղած գաւառականութեան մասին բացառ-
ութիւններ տալու հարին զգացեր է:
Ենթոյն քաղաք կը փափաքի մեր յարա-
բերութեանց ընդարձակումը տեսնել:
Այս բանի համար Տարնի կառավա-
րութիւնը կը պարտաւորի ազգաց իրա-
ւունքն յարգել տալ, եւ համարուի թէ
Եւրոպական տեղութիւններն համարի
են հեռաւոր երկրներուն մէջ իրենց պա-
տին ու շահը պաշտպանելու մասին:

Խօսք կայ թէ Մոնթիէտ լրագիրն իշ-
խան Բուրա պէյը ընէ օրէն Պ. Պօլս
պիտի դայ իր անկախական յարաբերու-
հարաւ Ենթոյն լրագիրն մատուցանելու:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օգոստոսիտ. Ենթոյն լրագիրն
ընդհանուր կառավարչէ Պ. սեմ. Գա-
պուլի փաշային եւ Եւրանի կառավա-
րչէ Պ. սեմ. Տալուս փաշային առաջին
եւ Եւրոպացի գաւառին գաղափար
Պ. սեմ. Թալուսի փաշային երկրորդ
կարգի Մեծիտիյէ պատուանշան շնորհեց:

Ապստամբական հրամանաւ
Եւրոպական գործոց պաշտօնատան
երկրորդ ատենին նախագահ Մայիտ է:
Ենթոյն առաջին ատենին նախագահ ան-
ուանեցաւ:

Ենթոյն պաշտօնատան երրորդ ատենին
նախագահ Գ. Պ. Կահան էֆէնտիպի երկ-
րորդ ատենին նախագահ անուանեցաւ:
Երկրորդ կարգի երկրորդ ատենին պաշ-
տօնատարութեամբ:

Ենթոյն պաշտօնատան առաջին ատենին
անդամներն Իմպիլ պէյը անանկու-
թեան վերաբերեալ գործոց ընդ յանձ-
նաժողովին նախագահ անուանեցաւ եւ
բոլոր կարգի պաշտօնատարութեան աս-
տիճանաւ:

Ստիկանութեան երկրորդ ատենին

երկրորդ քարտուղար Հասան Էֆենտին անանկաց քննիչ յանձնաժողովին անդամ անուանեցաւ :

Բաւարական գործոց պաշտօնատան Թարգման Ստեփան Էֆենտին չորրորդ կարգի պաշտօնատարութեան աստիճան տրուեցաւ :

Թարգմանութեան սենեկին յաջորդ ներէն Սարապետ և Պօղոս Էֆենտինները անանկաց քննիչ յանձնաժողովին անդամ անուանեցան :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ազգային Քաղաքական Ժողովը Օտտա կահան անի և ուրիշ պատճառաւ երկու շաբաթ նիստ չկրնալով ընել, անցեալ ուրբաթ աւուր նստին մէջ որոշեց որ Քաղաքական Ժողովոյ ներկայ վիճակն ու ընդհանուր արդիւնքը Քաղաքական Ժողովոյ ներկայացրէ : Բանդի ինչպէս որ յայտնի է, մեծապատիւ Ազգային Պրիւզոր և Միմանեան Միմաս Էֆենտիններն արդէն հրաժարած ըլլալէ զտ, Երամեան Ս. Սեմ. Վեորդ պէյն ու Սարուհանեան մեծապատիւ Յարութիւն աղան ալ վերստին հրաժարական տուած են : Տաւեան Ս. Սեմ. Յօհաննէս պէյն ալ իր ծանր դրամանց պատճառաւ ժողովին նիստերուն ներկայ չկրնար գտնուիլ, և Տաւեան մեծապատիւ Կերեան Էֆենտին և Կորատունեան մեծապատիւ Յակոբ աղան ալ Եւրոպա դադած ըլլալով, Քաղաքական Ժողովը եօթն անգամայն գործակցութեան գործի կը դադուի, և այս պատճառաւ օրինաւոր առեան կազմելու գծաւորութիւնները կաւելան : Եւ թէ պէտ ժողովը մինչև ցայսօր օրինաւոր սահմանի մէջ իր գործը կը շարունակէր քանի որ միայն երկու անգամ հրաժարած կային, իսկ հիմա հրաժարողութիւնը չորսի հասնելով և ոմանք ալ տարակալ դրամ տուելով, որոշեց Քաղաքական Ժողովին կոչում ընել, մասնաւորապէս որ ընդհանուր արդիւնքը կարեւորագոյն խնդրոյ մասին յանձնաժողովին տեղեկագիրն ալ արդէն լինեցաւ և ազգային Ս. արշուլեան յանձնուած է :

Այս գործերուն որոշմանցը համար Քաղաքական Ժողովն արժանաց ատամ էր նախապէս Քաղաքական Ժողովոյ գիւնդին կարծիքն ստանալ և ըստ այնմ երեկ՝ ուրբաթ, Քաղաքական Ժողովը գումարել : Սակայն Քաղաքական Ժողովոյ գիւնդն աւաճարհուելիք խնդրոց վրայ քանի մը բացատրութիւններ խնդրած և զանոնք ընդունելէ ետեւ պէտք այս երեքշաբթի օրն իր դիտողութիւններն ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Զօր յայտնած ըլլալով, Քաղաքական Ժողովոյ գումարումը շաբաթ մը ևս ետ ձգել հարկ եղաւ, որպէս զի եղած դիտողութիւնները Քաղաքական Ժողովոյ ու շաբաթութեանը ներկայացուին :

Հետեւաբար այս կարեւոր խնդիրները տնօրինելու և բայց ի պատրաստութեամբ տեղեկագիրներէ՝ յիշուին չափ նոր ի նորոյ երկու գործերը կարգադրելու և մասնաւորապէս Եւրոպայի հոգաբարձութեան պակասած անդամոց ընտրութիւնը կատարելու համար, երեկ՝ ուրբաթ՝ ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Զօր յատուկ հրահրանքը Քաղաքական Ժողովը Պալատիոյ խորհրդարանին հրահրուեցաւ, որպէս զի վերոյիշեալ ազգային կարեւոր գործերը ետ չմնան :

Քաղաքական Ժողովոյ ատենապետ մեծ Վաանեան Ստեփան պէյն նկատելով որ ազգային ազգայն դարձողման միակ միջոցն հայ մանկաւոյն դաստիարակութիւնն է, որ մինչև ցարդ զուրկ է օրինաւոր դպրոցներէ, մասնաւորապէս զիշերթիկ վարժարաններէ, և այս պատճառաւ ազգին իր զաւակաց կրթութեանը համար շատ անգամ օտարներու կը դիմէ, որմէ շատ գէշ հետեւանք կը ծագին : Նկատելով դարձեալ որ թէպէտ ազգային կրթական անտուկը՝ որ ազգին ազգայն մանկաւոյն ուսումնական պիտոյն հոգալու պատրաստ է, բայց առայժմ նեղ վիճակի մէջ կը գտնուի և

չկրնար այս պատճառաւ թիւնը կատարել, ուստի անցեալ ուրբաթ աւուր նստին մէջ առաջարկեց ժողովին որ երկու տեղի տրուի համար մէկ մէկ զիշերթիկ դպրոց, բայց հաստատուելու որոշումն ընէ, որոնց մէջ գտնէ քանակական տղայ ձրի խնամուին ու կրթութիւն, իսկ անցեալները թողալու ընտրուին : Եւ որովհետեւ կան թաղեր որ առատ եկամուտ ունին, և կրնան եթէ ազգային Պալատիւնն արժան դատի պէտք եղած նպատակ ընել, ինչպէս են Բերայի և Պարակեօմիլիկի թաղերը, ուստի կը յուսայ որ անոնց արդեւանքն այս դպրոցները կրնան հաստատուիլ :

Սակէ գտն նկատելով որ Պալատիոյ Ս. Փրկչեան վարժարանի աշակերտները բայց ի մէկ քանի տեղացի տղանք՝ բոլորն ալ պանդուխտներ են, առաջարկեց որ յիշեալ դպրոցն աւելի ընդարձակ հիման մը վրայ կարգադրի, և լոկ դաւառական տղայոց յատկանալով, բոլոր հայտնակ դաւառներէ աշակերտներ ընտրել արուի, եւ հոն դաստիարակելով իրենց հայրենիքը զրկու ին կրթութիւն և լուսաւորութիւն տարածելու :

Այս առթիւ յայտնեց մեծապատիւ պէյն թէ դաստիարակութեան այս կարեւոր խնդիրն ալ բաւական օրինաւոր առթիւ մէջ Քաղաքական Ժողովը գումարելու և անոր հաւանութիւնն ստանալու, վասն զի այս խնդրոյն մէջ սա՛ կէտը կայ որոշելու թէ՛ ազգային Պալատիւնը կրնայ ստիպել այս կամ այն թաղերը որ իրենց ազգային եկամուտով զիշերթիկ վարժարան և այլն սահմանեն : այս որոշումն ալ Քաղաքական Ժողովը վճռոյն կը պատահին :

Քաղաքական Ժողովն ատենապետ պէյն այս առաջարկութիւններն օրինաւոր դատ, բայց սա դիտողութիւններն ընտելեալ թէ՛ անկաւաւ և միմեկ երկու թաղի վրայ ձրի զիշերթիկի դպրոցի մասնաւորութեան հոգը, և աւելի պատշաճ դատեց որ զիշերթիկի դպրոցները Բերայի ու Պարակեօմիլիկի թաղերուն կողմէն հիմնուին, սակայն բոլոր թաղերն ըստ չափու կարողութեան անոնց ծախուցը մասնակցին, և մասնաւորապէս յուսեցաւ որ այս առթիւ Պրիւզորի գրաւ խնդիրն ալ Քաղաքական Ժողովին առաջարկուի :

Պիշերթիկի դպրոցի մը հաստատութեան սկզբունքն արդէն ինքնին գտնուի և ընդունելի է, բայց զխառնութեամբ աւաճարհուելիք խնդրոց վրայ քանի մը բացատրութիւններ խնդրած և զանոնք ընդունելէ ետեւ պէտք այս երեքշաբթի օրն իր դիտողութիւններն ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Զօր յայտնած ըլլալով, Քաղաքական Ժողովոյ գումարումը շաբաթ մը ևս ետ ձգել հարկ եղաւ, որպէս զի եղած դիտողութիւնները Քաղաքական Ժողովոյ ու շաբաթութեանը ներկայացուին :

Հետեւաբար այս կարեւոր խնդիրները տնօրինելու և բայց ի պատրաստութեամբ տեղեկագիրներէ՝ յիշուին չափ նոր ի նորոյ երկու գործերը կարգադրելու և մասնաւորապէս Եւրոպայի հոգաբարձութեան պակասած անդամոց ընտրութիւնը կատարելու համար, երեկ՝ ուրբաթ՝ ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Զօր յատուկ հրահրանքը Քաղաքական Ժողովը Պալատիոյ խորհրդարանին հրահրուեցաւ, որպէս զի վերոյիշեալ ազգային կարեւոր գործերը ետ չմնան :

Քաղաքական Ժողովոյ ատենապետ մեծ Վաանեան Ստեփան պէյն նկատելով որ ազգային ազգայն դարձողման միակ միջոցն հայ մանկաւոյն դաստիարակութիւնն է, որ մինչև ցարդ զուրկ է օրինաւոր դպրոցներէ, մասնաւորապէս զիշերթիկ վարժարաններէ, և այս պատճառաւ ազգին իր զաւակաց կրթութեանը համար շատ անգամ օտարներու կը դիմէ, որմէ շատ գէշ հետեւանք կը ծագին : Նկատելով դարձեալ որ թէպէտ ազգային կրթական անտուկը՝ որ ազգին ազգայն մանկաւոյն ուսումնական պիտոյն հոգալու պատրաստ է, բայց առայժմ նեղ վիճակի մէջ կը գտնուի և

չկրնար այս պատճառաւ թիւնը կատարել, ուստի անցեալ ուրբաթ աւուր նստին մէջ առաջարկեց ժողովին որ երկու տեղի տրուի համար մէկ մէկ զիշերթիկ դպրոց, բայց հաստատուելու որոշումն ընէ, որոնց մէջ գտնէ քանակական տղայ ձրի խնամուին ու կրթութիւն, իսկ անցեալները թողալու ընտրուին : Եւ որովհետեւ կան թաղեր որ առատ եկամուտ ունին, և կրնան եթէ ազգային Պալատիւնն արժան դատի պէտք եղած նպատակ ընել, ինչպէս են Բերայի և Պարակեօմիլիկի թաղերը, ուստի կը յուսայ որ անոնց արդեւանքն այս դպրոցները կրնան հաստատուիլ :

Սակէ գտն նկատելով որ Պալատիոյ Ս. Փրկչեան վարժարանի աշակերտները բայց ի մէկ քանի տեղացի տղանք՝ բոլորն ալ պանդուխտներ են, առաջարկեց որ յիշեալ դպրոցն աւելի ընդարձակ հիման մը վրայ կարգադրի, և լոկ դաւառական տղայոց յատկանալով, բոլոր հայտնակ դաւառներէ աշակերտներ ընտրել արուի, եւ հոն դաստիարակելով իրենց հայրենիքը զրկու ին կրթութիւն և լուսաւորութիւն տարածելու :

Սակէ գտն նկատելով որ Պալատիոյ Ս. Փրկչեան վարժարանի աշակերտները բայց ի մէկ քանի տեղացի տղանք՝ բոլորն ալ պանդուխտներ են, առաջարկեց որ յիշեալ դպրոցն աւելի ընդարձակ հիման մը վրայ կարգադրի, և լոկ դաւառական տղայոց յատկանալով, բոլոր հայտնակ դաւառներէ աշակերտներ ընտրել արուի, եւ հոն դաստիարակելով իրենց հայրենիքը զրկու ին կրթութիւն և լուսաւորութիւն տարածելու :

Այս առթիւ յայտնեց մեծապատիւ պէյն թէ դաստիարակութեան այս կարեւոր խնդիրն ալ բաւական օրինաւոր առթիւ մէջ Քաղաքական Ժողովը գումարելու և անոր հաւանութիւնն ստանալու, վասն զի այս խնդրոյն մէջ սա՛ կէտը կայ որոշելու թէ՛ ազգային Պալատիւնը կրնայ ստիպել այս կամ այն թաղերը որ իրենց ազգային եկամուտով զիշերթիկ վարժարան և այլն սահմանեն : այս որոշումն ալ Քաղաքական Ժողովը վճռոյն կը պատահին :

Քաղաքական Ժողովն ատենապետ պէյն այս առաջարկութիւններն օրինաւոր դատ, բայց սա դիտողութիւններն ընտելեալ թէ՛ անկաւաւ և միմեկ երկու թաղի վրայ ձրի զիշերթիկի դպրոցի մասնաւորութեան հոգը, և աւելի պատշաճ դատեց որ զիշերթիկի դպրոցները Բերայի ու Պարակեօմիլիկի թաղերուն կողմէն հիմնուին, սակայն բոլոր թաղերն ըստ չափու կարողութեան անոնց ծախուցը մասնակցին, և մասնաւորապէս յուսեցաւ որ այս առթիւ Պրիւզորի գրաւ խնդիրն ալ Քաղաքական Ժողովին առաջարկուի :

Պիշերթիկի դպրոցի մը հաստատութեան սկզբունքն արդէն ինքնին գտնուի և ընդունելի է, բայց զխառնութեամբ աւաճարհուելիք խնդրոց վրայ քանի մը բացատրութիւններ խնդրած և զանոնք ընդունելէ ետեւ պէտք այս երեքշաբթի օրն իր դիտողութիւններն ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Զօր յայտնած ըլլալով, Քաղաքական Ժողովոյ գումարումը շաբաթ մը ևս ետ ձգել հարկ եղաւ, որպէս զի եղած դիտողութիւնները Քաղաքական Ժողովոյ ու շաբաթութեանը ներկայացուին :

Հետեւաբար այս կարեւոր խնդիրները տնօրինելու և բայց ի պատրաստութեամբ տեղեկագիրներէ՝ յիշուին չափ նոր ի նորոյ երկու գործերը կարգադրելու և մասնաւորապէս Եւրոպայի հոգաբարձութեան պակասած անդամոց ընտրութիւնը կատարելու համար, երեկ՝ ուրբաթ՝ ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Զօր յատուկ հրահրանքը Քաղաքական Ժողովը Պալատիոյ խորհրդարանին հրահրուեցաւ, որպէս զի վերոյիշեալ ազգային կարեւոր գործերը ետ չմնան :

Քաղաքական Ժողովոյ ատենապետ մեծ Վաանեան Ստեփան պէյն նկատելով որ ազգային ազգայն դարձողման միակ միջոցն հայ մանկաւոյն դաստիարակութիւնն է, որ մինչև ցարդ զուրկ է օրինաւոր դպրոցներէ, մասնաւորապէս զիշերթիկ վարժարաններէ, և այս պատճառաւ ազգին իր զաւակաց կրթութեանը համար շատ անգամ օտարներու կը դիմէ, որմէ շատ գէշ հետեւանք կը ծագին : Նկատելով դարձեալ որ թէպէտ ազգային կրթական անտուկը՝ որ ազգին ազգայն մանկաւոյն ուսումնական պիտոյն հոգալու պատրաստ է, բայց առայժմ նեղ վիճակի մէջ կը գտնուի և

չկրնար այս պատճառաւ թիւնը կատարել, ուստի անցեալ ուրբաթ աւուր նստին մէջ առաջարկեց ժողովին որ երկու տեղի տրուի համար մէկ մէկ զիշերթիկ դպրոց, բայց հաստատուելու որոշումն ընէ, որոնց մէջ գտնէ քանակական տղայ ձրի խնամուին ու կրթութիւն, իսկ անցեալները թողալու ընտրուին : Եւ որովհետեւ կան թաղեր որ առատ եկամուտ ունին, և կրնան եթէ ազգային Պալատիւնն արժան դատի պէտք եղած նպատակ ընել, ինչպէս են Բերայի և Պարակեօմիլիկի թաղերը, ուստի կը յուսայ որ անոնց արդեւանքն այս դպրոցները կրնան հաստատուիլ :

Սակէ գտն նկատելով որ Պալատիոյ Ս. Փրկչեան վարժարանի աշակերտները բայց ի մէկ քանի տեղացի տղանք՝ բոլորն ալ պանդուխտներ են, առաջարկեց որ յիշեալ դպրոցն աւելի ընդարձակ հիման մը վրայ կարգադրի, և լոկ դաւառական տղայոց յատկանալով, բոլոր հայտնակ դաւառներէ աշակերտներ ընտրել արուի, եւ հոն դաստիարակելով իրենց հայրենիքը զրկու ին կրթութիւն և լուսաւորութիւն տարածելու :

Սակէ գտն նկատելով որ Պալատիոյ Ս. Փրկչեան վարժարանի աշակերտները բայց ի մէկ քանի տեղացի տղանք՝ բոլորն ալ պանդուխտներ են, առաջարկեց որ յիշեալ դպրոցն աւելի ընդարձակ հիման մը վրայ կարգադրի, և լոկ դաւառական տղայոց յատկանալով, բոլոր հայտնակ դաւառներէ աշակերտներ ընտրել արուի, եւ հոն դաստիարակելով իրենց հայրենիքը զրկու ին կրթութիւն և լուսաւորութիւն տարածելու :

կան խորհուրդներէն յայտադիր մ'ուղէր : ստորեւ և վաւերական կերպով խմանալու համար նախ թէ իրենց ներկայացուցիչներն ուրիշ մը հետ նշանուած են թէ ոչ, և թէ ազգային կամ մանկուս իսկական տալիքն ի՞նչ է ծննդոց արձանագրութեան համեմատ : կամ թէ ազգային տարաբերութեանց կամ գաղափարներու գոգոգութեանց համար նոյն միջոցն դատի տակ ինկած են թէ ոչ :

Ասոնք այնպիսի փափուկ կէտեր են՝ որոնց վրայ ոչ միայն արթուն հսկողութիւն եղած չէ մինչև ցարդ, այլ և շատ անգամ այս անկարգութիւնները մասնաւորապէս շահու նիւթ մ'ըլլալով՝ ընտանեկան անհամաձայնութեանց վեճերու գծով թեւեղ և կերպ կերպ դժգոհութեամբ և վնասակար հետեւութեանց, և ինչպէս ամենուրեք յայտնի է, Պատրիարքարանին ալ անսպասելի ազդեցութեամբ եղած են : Այս ամեն չարեայ արմատաքի բարձումը՝ ըստ մեզ՝ Թաղական խորհրդոց կողմէն արուած վաւերական յայտադիրներու ձեռքով միայն կրնան ըլլալ : մասնաւորապէս անոնց ամենուրեք քահանաները՝ միեւնոյն թաղի չըլլալով, և ինչպէս դժգոհաբար շատ անգամ տեսնուած է և կը տեսնուի, այս մասին պէտք եղած մանրամասն քննութիւնները թեւեւ քահանայներէն ոմանք անձնական շահուն խղճովս մ'ըլլալով, խնդրած հանգամանքները ձիւղ չեն ներկայացուիր Պատրիարքարանին : Սակայն միայն թէ իրենց երեսնամեկի երկուստոր, և հընդհատ անմեկ օրիորդ կամ երեսնամեկի մանկամարդն իրենց իսկական տարիքն աւելի կամ պակաս ներկայացուելով՝ անհամար անպատեհութեանց առիթ կը տրուին : Աւելի բան է եթէ զիտութեամբ և երկու կողմին կատարեալ հաւանութեամբ եկած ըլլան :

Ասոնք պէտք որովհետեւ նշանուութեան համար մեծութեամբ ու արժեքով ինն աստիճան խաչ կը տրուի, և փեսացուն ու հարսնացուն կողմէն հարսանեաց հրամանագրի համար որոշեալ տուրք մը և ազգային հիւանդանոցի համար ալ հացադրին անուանով նուէր մը կը տրուի, ուստի ամենանայեցեայ այս տուրքերու հատուցման մասին ինչ աստիճան կարողութիւն ունենանին ալ պէտք է որ թաղական խորհրդոց հարցուի, որպէս զի Պատրիարքարանին մէջ երկու բարակ սակարկութեանց, արժանեաց՝ չարանեաց, շատի կամ՝ քիչի խառն ընելու տեղի չմնայ, և երկու կողմի քահանայք իրենց բաժնին վնաս չկրնալ անմեղադրելի բաղձանօք խօսեցեալներն իրենց իրական արժեքէն կամ կարողութեան վրայ չներկայացնեն :

Իսկ ձրի նշանուութեան դարձով կը փափաքէինք որ ազգային սնտուկը վնաս չընէր, այլ ինչպէս որ Տնտեսական խորհրդոց անցադրատան համար շինած թէ անտուրութեան մէջ յիշուած է թէ անտուրութեան ձրի իմուխաւերը չորուիր և երբ մէկ տղայու և հետեւաբար յիշեալ տուրք վճարելու անկարող է, նոյն անձն իր անկարողութիւնը հաստատելով կեդրոնական սնտուկէն նոյնչափ ուղղութեամբ կառնէ, որով անցադրատան որոշեալ տուրքը վճարելով իմուխաւերը կ'ստանայ, ուստի Պահմանագրութեան 49-րդ դրուածին համեմատ կարծեմք աւելի աղէկ կըլլար որ ազգային Եւրոպայի հոգաբարձութեան կողմէն անկարողութեամբ իմուխաւերը տուրքէն իմուխաւերու զանազան օրինակներով անտուրութեան մասին իմուխաւերը կ'ստանայ, որմէ շատ գէշ հետեւանք կը ծագին : Նկատելով դարձեալ որ թէպէտ ազգային կրթական անտուկը՝ որ ազգին ազգայն մանկաւոյն ուսումնական պիտոյն հոգալու պատրաստ է, բայց առայժմ նեղ վիճակի մէջ կը գտնուի և

չկրնար այս պատճառաւ թիւնը կատարել, ուստի անցեալ ուրբաթ աւուր նստին մէջ առաջարկեց ժողովին որ երկու տեղի տրուի համար մէկ մէկ զիշերթիկ դպրոց, բայց հաստատուելու որոշումն ընէ, որոնց մէջ գտնէ քանակական տղայ ձրի խնամուին ու կրթութիւն, իսկ անցեալները թողալու ընտրուին : Եւ որովհետեւ կան թաղեր որ առատ եկամուտ ունին, և կրնան եթէ ազգային Պալատիւնն արժան դատի պէտք եղած նպատակ ընել, ինչպէս են Բերայի և Պարակեօմիլիկի թաղերը, ուստի կը յուսայ որ անոնց արդեւանքն այս դպրոցները կրնան հաստատուիլ :

կարօտեալ ընտանեաց ընկերք ձեռնառու
ութեան կարգը դրուել, որով ինչպէս
Խրատաւերը նոյնպէս ալ նշանաւորու-
թիւնը ձիւր չըլլայ. թէպէտ չենք կրնար
ըմբռնել թէ ձիւր նշանաւորութիւն ընող
մը ի՞նչպէս ընտանիք և գուտակուելք տարե-
ցնեմուն ձեռնհաս կրնայ ըլլալ:

Ետեք են ահաւասիկ մեր դիտողու-
թիւնները, որոնցմէ եթէ օգուտ մը ծագի
ազդին՝ որուն տարակոյս չունինք՝ պարտա-
ւորութիւն մը կատարած ըլլալու բարե-
բաղդութիւնը կուենանք:

Թիֆլիսէն դուռած նամակ մը լուր
կուտայ մեզ թէ տարւոյս սկիզբները մայ-
րաքաղաքի Յունաց և Հայոց նորընտիր
Պատրիարքներուն մէկ մէկու ըլլած պատ-
ւարական այցելութիւններն ու քրիստո-
նէական մեծարանաց և եղբայրացիութեան
դեցութիւն մ'ընդունեն այն աստիճան գգայի աղ-
ղեցութիւն մ'ընդունեն այն կողմերը, որ
քանի մը ուսու լրագրները՝ երկու արեւել-
եան քրիստոնեայ ազգաց մէջ կրօնական
միութիւն եղած կալծելով՝ կամ այնպէս
կարծեցնեն ուղիւղել, մեր ուստիարեւակ
ազգայնաց ալ հրաւեր կը կարգան եղբ-
այրս զի փութան իրենց Տաճկաստան
բնակող ազգայնաց պէս իրենց հայրենի եւ
կեղծքին ձգել և յունական եկեղեցւոյն
ծոյր մանել:

Չենք գիտեր թէ մեր ուստիարեւակ
ազգայնաց ուսու լրագրաց այս լուրերուն
ի՞նչ աստիճան կարեւորութիւն և հաւտող
ընծայած են. բայց որովհետեւ այսպիսի
խնդիր մը յուզուած ժամանակ կրնայ ըլ-
լալ որ մեր հեռախօսի ազգայնաց մեր լու-
սութիւնը դործին աստիճանութեան նշան
մը կարծելով՝ դայթակոյն կամ յուզին,
ուստի հարկ կը համարենք այսպիսի սխալ
կարծեաց և ենթադրութեանց առաջին
առնական և դիւրահաւան մտքերը բուժե-
լու համար՝ յայտարարութիւն ընել թէ
ուսու լրագրերուն այս մասին հրատարա-
կած լուրերը սխալ և սուտ են:

Այսպէս քաղաքի Մամթօրի անուն յոյն
լրագրին ալ՝ երկու ազգաց հոգեւոր դուռ-
ներուն քրիստոնէականաց սիրելի այցե-
լութիւններէն ու յարաբերութիւններէն
հետեցնելով, կրօնական միութեան փա-
փաք մը յայտնելէ զատ, ապրիլ 7 թուոյն
մէջ ալ կրտէ թէ « Յունաց Պատրիար-
քարանձաւը երկու ազգաց մէջ եղած կրօնա-
կան տարբերութիւնները քննելու և վա-
նանք միասնութեամբ կարելի եղածին
չափ կարգադրելու համար՝ բանիկուն և
ձեռնհաս եկեղեցականներէ յանձնաժո-
ղով մը կազմել է, որ վերջիշեալ քննու-
թիւններն ընելով՝ տեղեկագիր մը Ս.
Միսիսիսիս պիտի ներկայացնեն եղբր: »

Մամթօրի տուած այս լուրն ալ չենք
գիտեր ի՞նչ աստիճան աստիճանութիւն ու-
նի. բայց ենթադրելով ալ որ յունաց
Պատրիարքարանին մէջ աստիճան այնպիսի
յանձնաժողով մը կազմուած ըլլայ երկու
ազգաց ծխական տարբերութիւնները քն-
նելու և հասկնալու համար, տակաւին
տակէջ ալ կրօնական միութիւն մը չհե-
տեւի: Մամթօրի յայտնած փափաքը թէ
և ըստ ինքեան դուրեկ է, սակայն հնարաւո-
րութենէ շատ հեռու կը թուի մեզ, քա-
նի որ այս միութիւնն այնպիսի փոխադարձ
յիջուանք և զոհողութիւններ կը պահանջէ,
որոց ոչ մէկ կողմը տրամադրեալ չէրել:

Մենք չենք յուսար որ երկու արեւելեան
քրիստոնեայ ազգաց հոգեւոր դուռներուն
իրարու հետ ունեցած քրիստոնէականաց
սիրելի յարաբերութիւններէն կրօնական
միութիւն մը կրնայ ծագիլ, ըստ որում
երկու եկեղեցեայ և ոչ մէկու կարծենք
չեն կրնար իրենց նախնի սրբազան հարց
հաստատած և իրենց աւանդած կրօնական
ճէտերն ու արարողութիւններն այնչափ
զիւրաւ փոփոխել կամ վերցնել. ոչ
ալ այնպիսի կրօնական միութիւն մը լոկ
երկու Պատրիարքաց կամքէն, հաւանութե-
նէն կամ որոշումէն կախեալ կրնայ ըլլալ:

Ուստի յոյն լրագրաց տուած լու-
րերը լոկ փափաք մ'են և ոչ ճշմարտ ի-
րողութիւն, որոնց քով ուսու լրագրաց
հրատարակներն ալ մեկնութեան կարօտու-

թիւն չեն կրնար ունենալ:
Եւս տողերը կը դրենք՝ սա միակ
համոզմամբ, որ մենք մի հօտ և մի հովիւ
ըլլալու աստուածային վճռոյն էացումը
զեւո մեզի ժամանակակից չենք տեսներ:
Հետեւաբար կրնացնենք մեր բոլոր տարա-
բնակ ազգայնաց, որ այս տեսակ միութեանց
յուրերու միասնաբար հաւատք
չենցային՝ ո՞ր կողմէ և գալու ըլլան:

Այսպէս քաղաքի Մամթօրի անուն յոյն
լրագրին ալ՝ երկու ազգաց հոգեւոր դուռ-
ներուն քրիստոնէականաց սիրելի այցե-
լութիւններէն ու յարաբերութիւններէն
հետեցնելով, կրօնական միութեան փա-
փաք մը յայտնելէ զատ, ապրիլ 7 թուոյն
մէջ ալ կրտէ թէ « Յունաց Պատրիար-
քարանձաւը երկու ազգաց մէջ եղած կրօնա-
կան տարբերութիւնները քննելու և վա-
նանք միասնութեամբ կարելի եղածին
չափ կարգադրելու համար՝ բանիկուն և
ձեռնհաս եկեղեցականներէ յանձնաժո-
ղով մը կազմել է, որ վերջիշեալ քննու-
թիւններն ընելով՝ տեղեկագիր մը Ս.
Միսիսիսիս պիտի ներկայացնեն եղբր: »

Մամթօրի տուած այս լուրն ալ չենք
գիտեր ի՞նչ աստիճան աստիճանութիւն ու-
նի. բայց ենթադրելով ալ որ յունաց
Պատրիարքարանին մէջ աստիճան այնպիսի
յանձնաժողով մը կազմուած ըլլայ երկու
ազգաց ծխական տարբերութիւնները քն-
նելու և հասկնալու համար, տակաւին
տակէջ ալ կրօնական միութիւն մը չհե-
տեւի: Մամթօրի յայտնած փափաքը թէ
և ըստ ինքեան դուրեկ է, սակայն հնարաւո-
րութենէ շատ հեռու կը թուի մեզ, քա-
նի որ այս միութիւնն այնպիսի փոխադարձ
յիջուանք և զոհողութիւններ կը պահանջէ,
որոց ոչ մէկ կողմը տրամադրեալ չէրել:

Մենք չենք յուսար որ երկու արեւելեան
քրիստոնեայ ազգաց հոգեւոր դուռներուն
իրարու հետ ունեցած քրիստոնէականաց
սիրելի յարաբերութիւններէն կրօնական
միութիւն մը կրնայ ծագիլ, ըստ որում
երկու եկեղեցեայ և ոչ մէկու կարծենք
չեն կրնար իրենց նախնի սրբազան հարց
հաստատած և իրենց աւանդած կրօնական
ճէտերն ու արարողութիւններն այնչափ
զիւրաւ փոփոխել կամ վերցնել. ոչ
ալ այնպիսի կրօնական միութիւն մը լոկ
երկու Պատրիարքաց կամքէն, հաւանութե-
նէն կամ որոշումէն կախեալ կրնայ ըլլալ:

Ուստի յոյն լրագրաց տուած լու-
րերը լոկ փափաք մ'են և ոչ ճշմարտ ի-
րողութիւն, որոնց քով ուսու լրագրաց
հրատարակներն ալ մեկնութեան կարօտու-
թիւն չեն կրնար ունենալ:
Եւս տողերը կը դրենք՝ սա միակ
համոզմամբ, որ մենք մի հօտ և մի հովիւ
ըլլալու աստուածային վճռոյն էացումը
զեւո մեզի ժամանակակից չենք տեսներ:
Հետեւաբար կրնացնենք մեր բոլոր տարա-
բնակ ազգայնաց, որ այս տեսակ միութեանց
յուրերու միասնաբար հաւատք
չենցային՝ ո՞ր կողմէ և գալու ըլլան:

(Ստորագրութիւնը)

ՍԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երբանուպոլսոյ նախորդ քաղաքացի
կառավարիչ Ա. սեմ. Գ. Գրգրը Մէհմետ
փաշայի շնորհաբերութիւնը մայրաքաղաքս հա-
տաւ:

Այսպէս քաղաքի Մամթօրի անուն յոյն
լրագրին ալ՝ երկու ազգաց հոգեւոր դուռ-
ներուն քրիստոնէականաց սիրելի այցե-
լութիւններէն ու յարաբերութիւններէն
հետեցնելով, կրօնական միութեան փա-
փաք մը յայտնելէ զատ, ապրիլ 7 թուոյն
մէջ ալ կրտէ թէ « Յունաց Պատրիար-
քարանձաւը երկու ազգաց մէջ եղած կրօնա-
կան տարբերութիւնները քննելու և վա-
նանք միասնութեամբ կարելի եղածին
չափ կարգադրելու համար՝ բանիկուն և
ձեռնհաս եկեղեցականներէ յանձնաժո-
ղով մը կազմել է, որ վերջիշեալ քննու-
թիւններն ընելով՝ տեղեկագիր մը Ս.
Միսիսիսիս պիտի ներկայացնեն եղբր: »

Մամթօրի տուած այս լուրն ալ չենք
գիտեր ի՞նչ աստիճան աստիճանութիւն ու-
նի. բայց ենթադրելով ալ որ յունաց
Պատրիարքարանին մէջ աստիճան այնպիսի
յանձնաժողով մը կազմուած ըլլայ երկու
ազգաց ծխական տարբերութիւնները քն-
նելու և հասկնալու համար, տակաւին
տակէջ ալ կրօնական միութիւն մը չհե-
տեւի: Մամթօրի յայտնած փափաքը թէ
և ըստ ինքեան դուրեկ է, սակայն հնարաւո-
րութենէ շատ հեռու կը թուի մեզ, քա-
նի որ այս միութիւնն այնպիսի փոխադարձ
յիջուանք և զոհողութիւններ կը պահանջէ,
որոց ոչ մէկ կողմը տրամադրեալ չէրել:

Մենք չենք յուսար որ երկու արեւելեան
քրիստոնեայ ազգաց հոգեւոր դուռներուն
իրարու հետ ունեցած քրիստոնէականաց
սիրելի յարաբերութիւններէն կրօնական
միութիւն մը կրնայ ծագիլ, ըստ որում
երկու եկեղեցեայ և ոչ մէկու կարծենք
չեն կրնար իրենց նախնի սրբազան հարց
հաստատած և իրենց աւանդած կրօնական
ճէտերն ու արարողութիւններն այնչափ
զիւրաւ փոփոխել կամ վերցնել. ոչ
ալ այնպիսի կրօնական միութիւն մը լոկ
երկու Պատրիարքաց կամքէն, հաւանութե-
նէն կամ որոշումէն կախեալ կրնայ ըլլալ:

Ուստի յոյն լրագրաց տուած լու-
րերը լոկ փափաք մ'են և ոչ ճշմարտ ի-
րողութիւն, որոնց քով ուսու լրագրաց
հրատարակներն ալ մեկնութեան կարօտու-

թիւն չեն կրնար ունենալ:
Եւս տողերը կը դրենք՝ սա միակ
համոզմամբ, որ մենք մի հօտ և մի հովիւ
ըլլալու աստուածային վճռոյն էացումը
զեւո մեզի ժամանակակից չենք տեսներ:
Հետեւաբար կրնացնենք մեր բոլոր տարա-
բնակ ազգայնաց, որ այս տեսակ միութեանց
յուրերու միասնաբար հաւատք
չենցային՝ ո՞ր կողմէ և գալու ըլլան:

Այսպէս քաղաքի Մամթօրի անուն յոյն
լրագրին ալ՝ երկու ազգաց հոգեւոր դուռ-
ներուն քրիստոնէականաց սիրելի այցե-
լութիւններէն ու յարաբերութիւններէն
հետեցնելով, կրօնական միութեան փա-
փաք մը յայտնելէ զատ, ապրիլ 7 թուոյն
մէջ ալ կրտէ թէ « Յունաց Պատրիար-
քարանձաւը երկու ազգաց մէջ եղած կրօնա-
կան տարբերութիւնները քննելու և վա-
նանք միասնութեամբ կարելի եղածին
չափ կարգադրելու համար՝ բանիկուն և
ձեռնհաս եկեղեցականներէ յանձնաժո-
ղով մը կազմել է, որ վերջիշեալ քննու-
թիւններն ընելով՝ տեղեկագիր մը Ս.
Միսիսիսիս պիտի ներկայացնեն եղբր: »

Մամթօրի տուած այս լուրն ալ չենք
գիտեր ի՞նչ աստիճան աստիճանութիւն ու-
նի. բայց ենթադրելով ալ որ յունաց
Պատրիարքարանին մէջ աստիճան այնպիսի
յանձնաժողով մը կազմուած ըլլայ երկու
ազգաց ծխական տարբերութիւնները քն-
նելու և հասկնալու համար, տակաւին
տակէջ ալ կրօնական միութիւն մը չհե-
տեւի: Մամթօրի յայտնած փափաքը թէ
և ըստ ինքեան դուրեկ է, սակայն հնարաւո-
րութենէ շատ հեռու կը թուի մեզ, քա-
նի որ այս միութիւնն այնպիսի փոխադարձ
յիջուանք և զոհողութիւններ կը պահանջէ,
որոց ոչ մէկ կողմը տրամադրեալ չէրել:

Մենք չենք յուսար որ երկու արեւելեան
քրիստոնեայ ազգաց հոգեւոր դուռներուն
իրարու հետ ունեցած քրիստոնէականաց
սիրելի յարաբերութիւններէն կրօնական
միութիւն մը կրնայ ծագիլ, ըստ որում
երկու եկեղեցեայ և ոչ մէկու կարծենք
չեն կրնար իրենց նախնի սրբազան հարց
հաստատած և իրենց աւանդած կրօնական
ճէտերն ու արարողութիւններն այնչափ
զիւրաւ փոփոխել կամ վերցնել. ոչ
ալ այնպիսի կրօնական միութիւն մը լոկ
երկու Պատրիարքաց կամքէն, հաւանութե-
նէն կամ որոշումէն կախեալ կրնայ ըլլալ:

Ուստի յոյն լրագրաց տուած լու-
րերը լոկ փափաք մ'են և ոչ ճշմարտ ի-
րողութիւն, որոնց քով ուսու լրագրաց
հրատարակներն ալ մեկնութեան կարօտու-
թիւն չեն կրնար ունենալ:
Եւս տողերը կը դրենք՝ սա միակ
համոզմամբ, որ մենք մի հօտ և մի հովիւ
ըլլալու աստուածային վճռոյն էացումը
զեւո մեզի ժամանակակից չենք տեսներ:
Հետեւաբար կրնացնենք մեր բոլոր տարա-
բնակ ազգայնաց, որ այս տեսակ միութեանց
յուրերու միասնաբար հաւատք
չենցային՝ ո՞ր կողմէ և գալու ըլլան:

Այսպէս քաղաքի Մամթօրի անուն յոյն
լրագրին ալ՝ երկու ազգաց հոգեւոր դուռ-
ներուն քրիստոնէականաց սիրելի այցե-
լութիւններէն ու յարաբերութիւններէն
հետեցնելով, կրօնական միութեան փա-
փաք մը յայտնելէ զատ, ապրիլ 7 թուոյն
մէջ ալ կրտէ թէ « Յունաց Պատրիար-
քարանձաւը երկու ազգաց մէջ եղած կրօնա-
կան տարբերութիւնները քննելու և վա-
նանք միասնութեամբ կարելի եղածին
չափ կարգադրելու համար՝ բանիկուն և
ձեռնհաս եկեղեցականներէ յանձնաժո-
ղով մը կազմել է, որ վերջիշեալ քննու-
թիւններն ընելով՝ տեղեկագիր մը Ս.
Միսիսիսիս պիտի ներկայացնեն եղբր: »

Մամթօրի տուած այս լուրն ալ չենք
գիտեր ի՞նչ աստիճան աստիճանութիւն ու-
նի. բայց ենթադրելով ալ որ յունաց
Պատրիարքարանին մէջ աստիճան այնպիսի
յանձնաժողով մը կազմուած ըլլայ երկու
ազգաց ծխական տարբերութիւնները քն-
նելու և հասկնալու համար, տակաւին
տակէջ ալ կրօնական միութիւն մը չհե-
տեւի: Մամթօրի յայտնած փափաքը թէ
և ըստ ինքեան դուրեկ է, սակայն հնարաւո-
րութենէ շատ հեռու կը թուի մեզ, քա-
նի որ այս միութիւնն այնպիսի փոխադարձ
յիջուանք և զոհողութիւններ կը պահանջէ,
որոց ոչ մէկ կողմը տրամադրեալ չէրել:

Մենք չենք յուսար որ երկու արեւելեան
քրիստոնեայ ազգաց հոգեւոր դուռներուն
իրարու հետ ունեցած քրիստոնէականաց
սիրելի յարաբերութիւններէն կրօնական
միութիւն մը կրնայ ծագիլ, ըստ որում
երկու եկեղեցեայ և ոչ մէկու կարծենք
չեն կրնար իրենց նախնի սրբազան հարց
հաստատած և իրենց աւանդած կրօնական
ճէտերն ու արարողութիւններն այնչափ
զիւրաւ փոփոխել կամ վերցնել. ոչ
ալ այնպիսի կրօնական միութիւն մը լոկ
երկու Պատրիարքաց կամքէն, հաւանութե-
նէն կամ որոշումէն կախեալ կրնայ ըլլալ:

Ուստի յոյն լրագրաց տուած լու-
րերը լոկ փափաք մ'են և ոչ ճշմարտ ի-
րողութիւն, որոնց քով ուսու լրագրաց
հրատարակներն ալ մեկնութեան կարօտու-

թիւն չեն կրնար ունենալ:

Եւս տողերը կը դրենք՝ սա միակ

համոզմամբ, որ մենք մի հօտ և մի հովիւ

ըլլալու աստուածային վճռոյն էացումը

զեւո մեզի ժամանակակից չենք տեսներ:

Հետեւաբար կրնացնենք մեր բոլոր տարա-

բնակ ազգայնաց, որ այս տեսակ միութեանց

յուրերու միասնաբար հաւատք

չենցային՝ ո՞ր կողմէ և գալու ըլլան:

Այսպէս քաղաքի Մամթօրի անուն յոյն

լրագրին ալ՝ երկու ազգաց հոգեւոր դուռ-

ներուն քրիստոնէականաց սիրելի այցե-

լութիւններէն ու յարաբերութիւններէն

հետեցնելով, կրօնական միութեան փա-

փաք մը յայտնելէ զատ, ապրիլ 7 թուոյն

մէջ ալ կրտէ թէ « Յունաց Պատրիար-

քարանձաւը երկու ազգաց մէջ եղած կրօնա-

կան տարբերութիւնները քննելու և վա-

նանք միասնութեամբ կարելի եղածին

չափ կարգադրելու համար՝ բանիկուն և

ձեռնհաս եկեղեցականներէ յանձնաժո-

ղով մը կազմել է, որ վերջիշեալ քննու-

թիւններն ընելով՝ տեղեկագիր մը Ս.

Միսիսիսիս պիտի ներկայացնեն եղբր: »

Մամթօրի տուած այս լուրն ալ չենք

գիտեր ի՞նչ աստիճան աստիճանութիւն ու-

նի. բայց ենթադրելով ալ որ յունաց

Պատրիարքարանին մէջ աստիճան այնպիսի

կատար կը քշէր, կամ պարտաւոր ընդե-
կները գեղին մէջ ծախելու համար կը
պոռար: Բայց որովհետեւ կարգաւ սով-
ած էր, իր պարագայ ատեններն ինքն իրմէ
աստեղծաբանութիւն և ուրիշ գիտու-
թիւններ ալ սովորու կուտար ինքզինքը:
Պ. Հոֆման՝ որ աս մարդուն ծարպիկու-
թիւնը լաւ էր, անոր այցելութիւն մ'ը-
րաւ, յուսալով թէ անոր բնական գեմ-
քին վրայ իր գրութիւնէն գերազանց բան
մը պիտի գտնէ, այլ մեծապէս զարմացաւ
երբ տեսաւ որ ամենէն կոշտ գեղարքին մէ-
կըն է: Մարդը ծախաւոր միջին և աչքե-
րուն վրայ կը կախուէին, և իր շարժումը
ներս ըստ ամենայնի միմոյսի մը շարժմանը
կը նմանէին: Խօսքն ալ նոյնպէս կուտա-
ւէր: Այլ անոր ուսմանը վրայ մեծապէս
զոհ ըլլալով, Պ. Հոֆման հրաւիրեց
զայն որ իր տունը դայ: Օր մը, հոն ե-
ղած ատենը, Պ. Հոֆման, ըստ վայր-
կենական քմայի, իր գեղաներն այն գե-
ղարքին հաղուեցուց և զարդարեց, ու
փոփոխութիւնն այնչափ մեծ եղաւ որ հա-
ղիւ թէ մարդուն ձայնը կամ խօսքը ա-
ռաջուան ըլլալը կիմայուէր: Պ. Հոֆ-
ման ասոր վրայ կրտէ թէ գաղտնի միտում
մը կ'զգար որ անոր հետ գեղարքի գեղատ
հաղուած ատենէն աւելի մեծապէս
վարուի, թէպէտ փոփոխութիւնը նոյն
խիւր գեղաներովն և իր աչքին առջեւ
եղած էր:

Բայց, իմ սիրելի երիտասարդ բարե-
կամ, մեր Ֆիլիքսիկան անտեսութեան
մէջ բան մը կայ զոր աւաքնութիւն մը կը
նայինք անուանել, և որն որ գեղանէն ալ
աւելի մտադրութիւն կը պահանջէ: Պէտք
է որ անձնական մարքութիւնն ալ լինի մ-
Մարքութիւնը քաղաքապետութեան ա-
ռաջին նշանն է: Երկու ուրիշներուն հա-
ձեկն է, մեզի ալ անորդ գեղարք մը
կուտայ, և չափազանց կարեւոր է առող-
ջութեան համար: Մարդը և պարզ
կերպարանք մը սքանչելի անցադիր մ'է:
Ուրիշ ատեններն ի բոց թողով՝ առա-
ւօտեան և երեկոյեան լուսացոյնները ու
չինչ նուազ հարկաւոր են ամեն մարդոց
համար: Ար պատմեն թէ առաւօտ մը
սուրբ համարուած Տէր վիշտ մէկը, մար-
դարէն նուիրած յախճապահեայ աման մը
գոթադրաբար գետնին

70—72